

ריגול

נאות בעכו

בלחיות מוסלמיות נהוג לשאת את המת על כתפיים. את מחמוד סבאג (28) נשאו בשבת האחרונה על כפיים. דגלים שעליהם נרקמו פסוקים מן הקוראן נישאו מעל ראשם של המשתתפים בלווייה, הילמות תופים גדולים מילאה את החלל של רחובות יפו בתהודה מהממת. במסע ההלוויה צעדו אלפים מבין ערביי יפו — ולצידם גם עברים לא מעטים. כי מחמוד לא חסר ידידים ומעריצים משני צידי המיתרס הלאומי.

לולא מותו של מחמוד, ייתכן כי של-טונות הבטחון היו ממשכים עוד זמן מה להחזיק בסוד את פרשת הדייגים המרגלים. אולם משנתגלתה גופתו של ה'יפואי תלויה על סורגי החלון של תאי המעצר במשטרת ככו, מיהר דובר ה'משטרה לפרסם את סיפור הריגול.

סירה לעזרה. בסך הכל עצרה ה'מחלקה לתפקידים מיוחדים שבעה עריבים: שלושה דייגים מעכו, וארבעה צעירי יום יפואיים. סירה המשטרה: רשת ה'ריגול אספה בישראל חומר לפי בקשת

הצהיר לא פעם כי הוא רואה באלמנתו של מפקד ההגנה אס שניה, ובילדי דויד ודקלה — אח ואחות. אחרי שסיים את לימודיו עבד תקופה קצרה עם אביו כדייג, התקבל לאחר מכן כעובד קבוע בגמל יפו.

היה לו מקצוע חשוב — אמודאי — ויחסיו עם חברי-לעבודה היו מצויינים. רבים ראו בו מעין לישיבה סוציאליזם פרטית, והוא הירבה לעזור להם. כאשר חלה עקב עבודתו, ונאלץ לחבוש הגורה אורטופדית — אותה הגורתיבד בה נמצא תלוי בעכו — הועבר לעבודות קלות בגמל.

הוא התבלט לעיני הציבור לראשונה, כאשר פרצה שערוריית בית-הקברות ה'מוסלמי בצפון תל-אביב. כלפי חוץ הור' פיעו שניים מנכבדי העדה, שתבעו מבתי המשפט למנוע את מכירת קרקע ההקדש לחברה המקימה את מלון ה'ילטון. אך מאחורי הנכבדים עמד מחמוד. הוא אשר דירבן אותם, הוא אשר פנה לעתונות — והוא אשר אירגן מאות מוסלמים ביפו להפגנה שקטה.

מעצר הטרדה. פעילות זו זיכתה אותו במקומ-כבוד ברשימה השחורה של המחלקה לתפקידים מיוחדים. תחילה נע-

מתאכר סבאג ויודיו

נישא על כפיים

המודיעין המצרי — ספרים, עתונים, מפות — ומסרה אותו למצרים מול חוף עזה. לשם כך השתמשו בסירת-הדייג של קאי-סם אבו חררה (53) מעכו. בסירה זו היו מפליגים דרומה, ובהיעזר אל מול עזה היו מאותתים לאנשי המודיעין שעל החוף. פעילות זו, הסתבר, התגלתה רק בשנת 1963. או נבדלו כנראה הדייגים, או התחרטו, ונ'יתקו את מגעם עם ה'מצרים. המודיעין הישראלי, נאמר, המשיך לעקוב אחריהם, עד שנעצרו.

תיאור זה מתייחס לשלושת הדייגים שבחבורה. חלקם של ארבעת היפואיים ברור פחות. ביפו עצמה היו רבים ש'האמינו בלהט, כי הארבעה נעצרו אך ורק מפני שהיו בעבר פעילים של קבוצת אל-ארד. עם מעצר הדייגים, והאשמתם בריגול — כך אמרה השמועה ביפו — נעצרו ארבעה אלה מבלי שיהיה להם — או לפחות לחלק מהם — קשר ישיר עם מעשי הריגול.

הסביר קרובו של אחד העצורים מ'יפו: "הדייגים מעכו היו באים דרומה לעזרת הסרדינים, יושבים כאן חודש או חודשי-חצי. ישבו בבית הקפה, ושם נפגשו עם הצעירים המקומיים. מה הלך ביניהם — אני לא יודע. אבל זה הספיק למשטרה בשביל לעצור גם אותם. כי עם כולם היה לה חשבון ארוך."

נגד ה'ילטון. החשבון הארוך בי יותר היה עם מחמוד סבאג. הגבר היפה גדל תוך מגע מתמיד עם עברים — וכמיהו עם בני ביתו של מפקד ההגנה המנוח, אליהו גולומב.

אביו, חסן, שהתפרנס כל חייו כדייג, עזר להגנה להכריח ארצה מעפילים. ב'פרוץ מלחמת העצמאות, היפוש חסן מחסה אצל ידידיו בתל-אביב, ואילו אשתו ושני ילדיו הקטנים ברחו דרך הים לעזה, ביום כו נכנעה יפו.

המשפחה אוחדה מחדש אחרי תום ה'קרבנות. מחמוד היה בן 12, כאשר שב לביתו, במדינת ישראל. יחד עם אביו הירבה לבקר בבית גולומב בתל-אביב,

גמנסיה גורדון

מיסודם של, גחן' בחי ספר תיכוניים

נמשכת ההרשמה

לכתות: ששית (י'), שביעית (יא) ושמינית (י"ב) במגמות: הומניסטית, ריאלית וביאולוגית

לפי תכניות משרד החנוך והתרבות

- * מורים אקדמאיים מנוסים
- * קרן סטיפנדיות
- * חוגים לספורט, אמנות ומוסיקה

התיעצות פדגוגית והרשמה: גמנסיה גורדון רח' גורדון 53 פינת רח' ריינס, טלפון 38660 כל יום בין השעות 9.00—13.00

גמנסיה גורדון

בינג ליניאל

נמשכת ההרשמה

לכתות אקסטרניות בקר או ערב לבחירות

בגרות ומוקדמות

במועדים: נובמבר 65, מרץ 66 ויולי 66 הנערכות מטעם משרד החנוך והתרבות לרשות התלמידים:

- מורים אקדמאיים מנוסים
- קרן סטיפנדיות

באם לא תעמוד בבחינות לאחר שתתכונן להן אצלנו נלמד אותך

בחינות

בתי-ספר תיכוניים, תל-אביב,

התיעצות פדגוגית והרשמה: רח' גורדון 53, פינת רח' ריינס, טל. 38660 כל יום בין השעות 9.00—13.00 לפנה"צ. רח' אנטוקולסקי 4, בנין ביה"ס ב'נייהודה ע"י רח' ארלו-זורוב פינת אבן-גבירול, בין השעות 8.00—5.30 אחה"צ.

בינג ליניאל